

SIMBIOZA
ŠOLA

OSNOVNA ŠOLA KAJETANA KOVIČA RADENCI, RADGONSKA CESTA 10, 9252 RADENCI

Telefon: 02 566 96 50

Fax.: 02 566 96 53

E-pošta: pp@os-radenci.si

Matična št.: 5082919

DŠ: 57189684

www.os-radenci.si

31. FESTIVAL TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

POTUJEM, TOREJ SEM

KJE SI ŠKRAT BUBLA?

Turistična naloga

Avtorice naloge:

Nina Klemenčič, 7. a

Enja Ritonja, 7. b

Kaja Rihtarič, 7. b

Iva Štefanec, 7. b

Katarina Rantaša, 7. b

Mentorja:

Simon Belec, prof. zgo. in geo.

Lea Žiško, prof. slov.

Radenci, januar 2017

ZAHVALA

Za pomoč pri izdelavi turistične naloge se zahvaljujemo učiteljem in sošolcem, ki so nam kakor koli pomagali in nas spodbujali, da smo uspešno raziskale možnosti razvoja turizma v Radencih.

KAZALO

1 UVOD	5
1.1 SMERNICE ZA SODELOVANJE NA FESTIVALU TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA	6
1.1.1 Zgodovinski oris kraja	6
1.1.2 Turizem v občini Radenci	7
1.2 PREDSTAVITEV IZBRANE TEME IN STRUKTURA NALOGE.....	8
1.3 UPORABLJENE METODOLOGIJE PRI IZDELAVI NALOGE IN OPREDELITEV VIROV, UPORABLJENIH V TURISTIČNI NALOGI	8
2 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA	9
2.1 RAZČLENITEV PREDSTAVLJENEGA TURISTIČNEGA PROIZVODA	9
2.1.1 Razlaga imena »škrat Bubla«.....	9
2.1.2 Ključne informacije o turističnem proizvodu	9
2.1.3 Potek aktivnosti.....	9
3 TRŽENJE PREDSTAVLJENEGA TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	22
4 FINANČNA SREDSTVA.....	22
5 ZAKLJUČEK.....	23
6 LITERATURA IN VIRI	24

POVZETEK IN KLJUČNE BESEDE

Šola: Osnovna šola Kajetana Koviča Radenci, Radgonska cesta 10, 9252 Radenci
Tel. št.: 02 / 566-96-50 – tajništvo, e-pošta: pp@os-radenci.si

Naslov turistične naloge:

KJE SI ŠKRAT BUBLA?

AVTORJI TURISTIČNE NALOGE: Nina Klemenčič, 7. a, Enja Ritonja, 7. b, Kaja Rihtarič, 7. b, Iva Štefanec, 7. b, Katarina Rantaša, 7. b

MENTORJA: Simon Belec, prof. zgo. in geo., Lea Žiško, prof. slov.

Pri pisanju turistične naloge *Kje si škrat Bubla?* nas je vodilo spoznanje, da v naših krajih v bližini ni celostne ponudbe za dvo- ali celo tridnevne aktivnosti, združene v tabor, po drugi strani pa je v naši občini polno zanimivosti, ki bi jih bilo vredno predstaviti mladim. Rdeča nit, ki ji sledimo, je vodilo, kako preko naravnih in družbenih značilnosti pokrajine mlade popeljati v skrivnostni svet brbotajočih vrelcev, vinskih goric, v zavetje gozdov in k ognjiščem trdnih kmečkih domačij. V Radencih je na razpolago dijaški dom, v katerega se vsako leto vpisuje vse manj dijakov in bi mu lahko z našim programom vdihnili novo življenje. Sestavile smo program, ki vsebuje naravoslovne, športne in kulturne vsebine, sestavljen je tako, da je primeren za izvajanje in vodenje. Škrat Bubla je maskota naših programov, ki ga bodo morali obiskovalci skozi uganke in različne dejavnosti najti, saj je tak, ki se zelo rad skriva, izmuzne, včasih je malce nagajiv, na koncu pa, ko vstopimo v njegov svet, nas očara z gostoljubnostjo in nas obogati s svojim bogatim znanjem, ki ga je nabiral skozi dolga tisočletja v radenskem podzemlju, kjer nastaja radenska mineralna voda.

KLJUČNE BESEDE: škrat Bubla, doživetje, tabor, raziskovanje, potujem, torej sem

1 UVOD

Pobrskale smo po spletnih straneh, obiskale TIC Radenci, se sprehodile po Radencih in okolici, pobrskale po tiskanih virih, vprašale za mnenje sošolce, starše, prijatelje ... in ugotovile, da lahko ponudimo veliko več, kot si mislimo.

Zamislile smo se, ko smo prebrale zapis prvega turističnega izvidnika v letu 2016 iz Francije. »Kot je dobil občutek, so v Radencih le terme, kajti kraj nima mestnega središča, vse je razpršeno, kar se dogaja, se dogaja v hotelu. Tam so tudi fitness center in trgovinice, tudi s tradicionalnimi prekmurskimi izdelki in izdelki iz preostale Slovenije. Spominke prodajajo še v turističnem uradu, kot je uspelo izvidniku videti skozi zaklenjena vrata,« piše Katja Petrovec v Dnevniku. »Z dekletom nama je uspelo priti v eno, a je notri le stara oprema,« je še povedal izvidnik, za katerega je bila izkušnja v Radencih sicer prijetna, a je prepričan, da je to destinacija, kjer lahko preživiš počitnice le v termah« (<https://www.dnevnik.si/1042727820>).

Prepričane smo, da trditev, da lahko počitnice v Radencih preživiš le v termah, ne drži. Pri raziskovanju nas je vodilo spoznanje, da v naših krajih v bližini ni celostne ponudbe za dvo- ali celo tridnevne aktivnosti, združene v celoto, npr. tabor, po drugi strani pa je v naši občini polno zanimivosti, ki bi jih bilo vredno predstaviti, tako mladim kot tudi starejšim. Rdeča nit, ki ji sledimo, je vodilo, kako preko naravnih in družbenih značilnosti pokrajine mlade popeljati v skrivnostni svet brbotajočih vrelecev, vinskih gor, v zavetje gozdov in k ognjiščem trdnih kmečkih domačij. V Radencih je na razpolago dijaški dom, v katerega se vsako leto vpisuje vse manj dijakov in bi mu lahko z našim programom vdahnili novo življenje. Sestavile bomo program, ki vsebuje naravoslovne, športne in kulturne vsebine, sestavljen bo tako, da bo primeren za izvajanje in vodenje. Škrat Bubla je maskota naših programov, obiskovalci ga bodo morali skozi uganke in različne dejavnosti najti, saj je tak, ki se zelo rad skriva, izmuzne, včasih je malce nagajiv, na koncu pa, ko vstopimo v njegov svet, nas očara z gostoljubnostjo in nas obogati s svojim bogatim znanjem, ki ga je nabiral skozi dolga tisočletja v radenskem podzemlju, kjer nastaja radenska mineralna voda.

1.1 SMERNICE ZA SODELOVANJE NA FESTIVALU TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

1.1.1 Zgodovinski oris kraja

Radenci ležijo na severovzhodu Slovenije, natančno med Gornjo Radgono in Mursko Soboto. Radenci imajo približno 5500 prebivalcev, ki bivajo v 22 naseljih. Pred odkritjem vrelec mineralne vode so bili malo pomembno naselje v severozahodnem delu Murskega polja, tako je zgodovinski razvoj Radencev tesno povezan z izkoriščanjem mineralne vode in zdravilišča. O njegovi najzgodnejši poselitvi nam pričata le kamnita sekira iz Mirove gramoznice in domnevna rimska gomila v smeri proti Kapeli. Intenzivnejšo kolonizacijo Pomurja in Murskega polja lahko zasledimo ponovno v 12. in v prvi polovici 13. stoletja (Fujs, 2004, str. 24).

Kraj se prvič omenja v 15. stoletju, prvič se vas imenuje leta 1436 Radein, leta 1445 Radusch, leta 1475 pa »das dorf zu Radein«. Leta 1445 so Radencih šteli 15 hiš. Radenci so zasloveli predvsem po mineralni vodi. Za zgodovinski razvoj Radencev je pomembno leto 1833, ko se je Karl Henn, štajerski Nемеc, po končanem študiju medicine odpravil na potovanje iz Gradca v Ljutomer. Po besedah voznika, da bo slabo vreme, kar bi naj napovedovalo močno šumenje, je Henn ugotovil, da gre za izvir mineralne vode, ki se je z močnim pritiskom in pomešana s plinom izlivala na zamočvirjeno zemeljsko površje. Leta 1865 se je Henn odločil, da odkupi zemljišče in sam zajame vrelec (Fujs, 2004, str. 24). Zelo pomemben dogodek v Radencih se je odvijal 19. junija 1870, tako imenovani »kapelski tabor«, ki je vseboval 6 resolucij s poudarkom na idejah Zedinjene Slovenije. Dandanes 19. junija v občini Radenci praznujejo kot v spomin na tabor občinski praznik. V eni izmed resolucij so zahtevali tudi izgradnjo železniške proge skozi kraj (Rajšp, 1981, str. 40), ki je bila izgrajena leta 1890 in je zelo vplivala na razvoj kraja. Še prej, leta 1885, so Radenci dobili poštni in brzojavni urad (Kovič, 2001, str. 42).

Po osvoboditvi je zdravilišče na podlagi zakona o nacionalizaciji prešlo v družbeno last, prav tako tudi vsi vrelec mineralne vode v bližnji okolici (Šömen, 1982, str. 33). Obratovanje vrelec in zdravilišča je steklo kmalu po vojni, vendar je bilo zaradi uničene infrastrukture precej moteno. Kljub temu je bila Radenska še vedno najbolj popularna mineralna voda in prodaja je iz leta v leto rasla. Resnični razvoj Radenske in z njo povezanega turističnega razvoja, ki je na nek način nakazoval podobo današnjega razvoja, se je zgodil v šestdesetih letih dvajsetega stoletja (Fujs, 2004, 26).

Zelo pomemben mejnik v zgodovini Radencev je ustanovitev občine Radenci, in sicer leta 1994, ko so se Radenci z okolico odcepili od Občine Gornja Radgona. Občina se sicer ves čas trudi, da bi se turizem razvijal in šel po poteh stare slave, a ji veliko težav povzroča denacionalizacija oziroma vračanje lastnine nekdanjim lastnikom. Tak primer je tudi zunanji bazen v centru Radencev, ki že dolga leta sameva.

1.1.2 Turizem v občini Radenci

»Naša vizija je sooblikovanje turistične ponudbe, ki bo temeljila na tradiciji, strokovnosti in sledila potrebam turističnega trga; ki bo kakovostna in privlačna za vse, ki želijo svoj prosti čas izkoristiti za počitniška potepanja, športne aktivnosti ..., ali jih drugi interesi, želje in motivi vodijo v naš kraj,« piše na spletni strani *Zavoda za turizem in šport Radenci*, njihova *turistična pisarna* se nahaja na avtobusni postaji v Radencih. V TIC-u Zavoda za turizem in šport Radenci vam bodo pomagali spoznati širše območje našega kraja, odkriti naravne znamenitosti, enološke in kulinarčne posebnosti. Posredovali bodo informacije o turistični ponudbi, dogodkih in prireditvah ... ter ponudili turistične karte, zloženke in brošure, ki vas bodo vodile po Radencih, okolici in Sloveniji (<http://www.ztsradenci.si/>). Seveda pa v Radencih organizirajo tudi veliko prireditev, med katerimi sta najbolj znani Maraton treh src in kolesarski maraton Tri srca Radenci, za celovit razvoj turizma v občini Radenci skrbi tudi *Turistično društvo Radenci* z različni tradicionalnimi prireditvami skozi vso leto (<http://www.turisticnodrustvo-radenci.si/index.html>).

Fotografija 1: Maraton treh src

(Vir: (<http://lendavainfo.com/36-maraton-treh-src-v-pricakovanju-rekordne-udelezbe-na-novi-progi-preko-dveh-drzav/>))

A vseeno se nam zdi, tako pripovedujejo tudi naši starši, da je turizem v Radencih blede senca tistega, kar je bil nekoč. S svojimi idejami želimo dokazati, da se da vse naravne in kulturne znamenitosti dobro »zapakirati« in prodati v obliki tabora za mlade.

1.2 PREDSTAVITEV IZBRANE TEME IN STRUKTURA NALOGE

V Radencih imamo veliko za ponuditi in če vse to povežemo še v zaokroženo zgodbo s škratom Bublo, bomo zagotovo uspešni. Letošnja tema festivala Turizmu pomaga lastna glava je bila za nas pravi izziv. Za sodelovanje na državnem festivalu so nas navdušile prijateljice iz drugih šol, na katerih imajo turistični krožek. Ker ga pri nas nimamo, smo zamisel posredovale mentorjema. Tako smo se začele dobivati mesečno, nato pa že tedensko, ideje so kar vrele na plano, a s končno odločitvijo smo se vse strinjale. Letos januarja smo se namreč udeležile tudi šole v naravi v Rakovem Škocjanu, kjer smo bile navdušene nad pestrostjo programa. Odločile smo se, da bomo tudi me pripravile program, aktivnosti, s katerimi bomo v našo pokrajino pritegnile mladino iz Slovenije in tudi iz sosednje Avstrije. Nalogo smo razdelile na tri dele. V prvem delu raziskovalne naloge smo se ozrle v zgodovino Radencev in turizem v Radencih. Drugi del naloge je namenjen raziskovanju, kjer je predstavljen turistični proizvod in njegove aktivnosti, načini promocije in trženja ter finančni načrt. V tretjem delu naše raziskovalne naloge smo zapisale ugotovitve in povzele dejstva.

1.3 UPORABLJENE METODOLOGIJE PRI IZDELAVI NALOGE IN OPREDELITEV VIROV, UPORABLJENIH V TURISTIČNI NALOGI

Naloga je nastala na podlagi raziskovanja in analiziranja številni pisnih virov, virov na svetovnem spletu, v pomoč so nam bili tudi pogovori s sošolci, učenci naše šole, starši, starimi starši in učitelji.

2 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

2.1 RAZČLENITEV PREDSTAVLJENEGA TURISTIČNEGA PROIZVODA

2.1.1 Razlaga imena »škrat Bubla«

V Radencih je vsem dobro znana legenda o nastanku mineralne vode v Radencih. Voznik, ki je peljal Karla Hena iz Gradca v Ljutomer, je opozoril Karla Hena, da se približuje slabo vreme, da nekaj »bubla«. Mogoče pa imajo pri tem kaj tudi škratje, zato se nam je škrat Bubla iz besede »bublati« zdelo pravišnje ime. Mlade turiste bomo zagotovo pritegnile s tem, če jim povemo, da ga bodo morali poiskati, zato smo se odločile, da bomo organizirale tridnevni tabor za mlade.

2.1.2 Ključne informacije o turističnem proizvodu

KDAJ?	7. 7. do 9. 7. 2017
KAJ?	Tridnevni tabor Kje si škrat Bubla?
KJE?	Radenci z okolico (spanje v dijaškem domu v Radencih)
KDO?	Osnovnošolska mladina, 12 do 14 let, iz Slovenije in Avstrije (do 30 udeležencev)
CENA?	120 evrov
ORGANIZATOR?	OŠ Kajetana Koviča Radenci, skupina učenk Bubla
NAČIN PRIJAVE?	Na spletni naslov: kjesibubla@gmail.com

2.1.3 Potek aktivnosti

Predviden potek načrtovanih aktivnosti

ura	1. dan	2. dan	3. dan
7.00		Jutranje prebujanje, telovadba	Jutranje prebujanje, telovadba
8.00	Sprejem in namestitvev	Zajtrk, prosti čas	Zajtrk, prosti čas
9.00	Uvodni zbor	Pohod po vodni učni poti	Gornja Radgona – mesto ob meji
10.00	Radenci skozi čas		
11.00			
12.00	Kosilo, prosti čas	Kosilo, prosti čas	Kosilo, prosti čas
13.00	Rafting po reki Muri	Med vinskimi goricami	Mrtvice, polne življenja
14.00			
15.00			
16.00			

17.00	Štafetne igre, mini golf	V domovanju škrata Buble	Ogled spominske hiše Kajetana Koviča
18.00	Večerja	Večerja	Večerja
19.00	koplanje	Sikaloo – ZOO	Zaključek
20.00			
21.00			
22.00	Ob tabornem ognju/Astronomski večer	Ob tabornem ognju/Kapelski tabor	Odhod
23.00	Nočni počitek	Nočni počitek	

1. DAN

8.00 – Sprejem in namestitvev

Udeleženci tabora se zberejo pred dijaškim domom v Radencih, kjer sledi razporeditev po sobah in spoznavanje.

Izvajalci: Skupina učenk Bubla, učitelj zgodovine

Fotografija 2: Dijaški dom Radenci

(Vir: http://www.s-ssgtr.ms.edus.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=42&type_informacij=1)

9.00 – Uvodni zbor

Udeleženci se zberejo v avli dijaškega doma, predstavi se jim Hišni red in program dela za tri dni.

10.00–11.00 Radenci skozi čas

Udeleženci si ogledajo muzej Zdravilišča Radenci, ki bi ga za ta namen morali spet usposobiti (trenutno je zaprt) in spoznajo, kako so se ob mineralni vodi razvijali Radenci. Prav tako si ogledajo razstavo razglednic iz Radencev skozi čas in kritično ovrednotijo turistični razvoj v zadnjem času. Radenski zdraviliški park je nastal pred približno 130 leti, ko ga je dal zasaditi Roman Henn in ima danes vrednost kulturnega spomenika. Žal ga je v zadnjem času močno poškodovalo neurje v letu 2008, vendar poteka obnova parka. Učenci bodo ob pomoči določevalnih drevesnih ključev spoznavali drevesne vrste v parku (nedaleč od dijaškega doma v Radencih).

Izvajalci: učitelj zgodovine, Kaja, Enja

Fotografija 3: Radenski park po neurju

(Vir:http://mojkraj.info/images/phocagallery/Park%20Radenci/thumbs/phoca_thumb_1_Park%20Radenci%209.JPG)

12.00–13.00 Kosilo, prosti čas

Udeleženci imajo kosilo v dijaškem domu Radenci.

13.00–16.00 Rafting po reki Muri

Udeleženci se peš odpravijo do reke Mure, ki teče skozi Radence in se v organizaciji društva Kajak-kanu Petanjci z gumijastimi čolni spustijo po reki Muri do Ižakovce. Ob poti, ki traja približno uro in pol, spoznavajo značilnosti sveta ob reki Muri, rastlinstvo in živalski svet. Za varnost je poskrbljeno z rešilnimi jopiči in izkušenimi krmarji čolnov omenjenega društva. Po prihodu v Ižakovce na Otok ljubezni si ogledajo plavajoči mlin na reki Muri in muzej, ki prikazuje življenje bújrašev. Po aktivnostih, ki trajajo približno 45 minut, sledi malica, in sicer pečene ribe na mürski način. Učenci se nato z avtobusom odpeljejo nazaj proti dijaškemu domu. Izvajalci: učitelj športa, Katarina, Iva, člani društva Kajak-kanu Petanjci

Fotografija 4: Rafting po reki Muri

(Vir: http://opcina-domasinec.hr/wp/wp-content/Cimy_Header_Images/0/DSC03695.jpg)

17.00 – Štafetne igre

Štafetne igre se izvajajo na igrišču pred dijaškim domom, mini golf pa v radenskem parku.

Fotografija 5: Mini golf

(Vir: www.os-radenci.si)

18.00 – Večerja

Večerja v organizaciji dijaškega doma.

19.00–21.00 – nočno kopanje v Termah Radenci

Po večerji se odpravimo na nočno kopanje v Terme Radenci.

Izvajalci: učitelj športa, skupina učenk Bubla

Fotografija 6: Terme Radenci

(Vir: <http://1nadan.si/ponudba/Potovanja/7342>)

21.00–23.00 Astronomski večer

Ob ugodnem vremenu učenci lahko opazujejo skozi teleskop značilnosti nočnega neba. Seznanijo se z najpomembnejšimi ozvezdji, ki jih po strokovnem predavanju poizkušajo na večernem nebu najti sami. Seznanijo se z delom z zvezdno karto in potem ob pomoči zvezdne karte rešijo nekaj preprostih nalog iz astronomije. S pomočjo teleskopa opazujejo Luno in takrat vidne planete.

Ob tabornem ognju

V tej aktivnosti na jasi ob bližnjem gozdu ob pomoči mentorjev udeležencev pripravijo taborni ogenj, se posedejo okrog njega in v tišini prasketanja ognja prisluhnejo številnim mitom in legendam, ki so dali poimenovanja ozvezdjem (oziroma astreizmom). Priporočljivo je, da se ta aktivnost izvaja v manjši skupini, istočasno pa druga skupina izvaja aktivnost Astronomski večer, nato pa se skupini zamenjata. Po koncu opazovanj lahko na ognju spečejo hrenovke, v jesenskem času tudi koruzo ali kostanje in še prisluhnejo mitom in legendam nekdanjih slovanskih božanstev.

Izvajalci: učiteljica slovenščine, učitelj zgodovine, Nina

Fotografija 7: Ob tabornem ognju pečemo hrenovke

(Vir: os-radenci.si)

23.00 – Nočni počitek

2. DAN

7.00 – Jutranje prebujanje, telovadba

Udeleženci izvajajo jutranjo telovadbo pod vodstvom učitelja športne vzgoje in dveh učenk iz skupine za pripravo tabora.

8.00 – Zajtrk, prosti čas

9.00 – 12.00 – Pohod po vodni učni poti

Pohod po vodni učni poti je doživeto izkustvo panonskega sveta, neločljivo povezanega z vodo in mineralnimi vreli. Izhodiščna točka je pri Zdravilnem vrelcu pred hotelom Terapija v Radencih. Pot se nadaljuje čez nasip, prečka leseni most čez stari rokav Mure, kjer vidimo usedline železovega oksida s poudarjeno oranžno barvo. Pot se nadaljuje mimo Petanjskega vrelca do Železnega petanjskega vrelca (na fotografiji). Izvajalci: učitelj naravoslovja, učitelj športa, Kaja, Iva

Fotografija 8: Železni Petanjski vrelec

(Vir: Milko Zamuda)

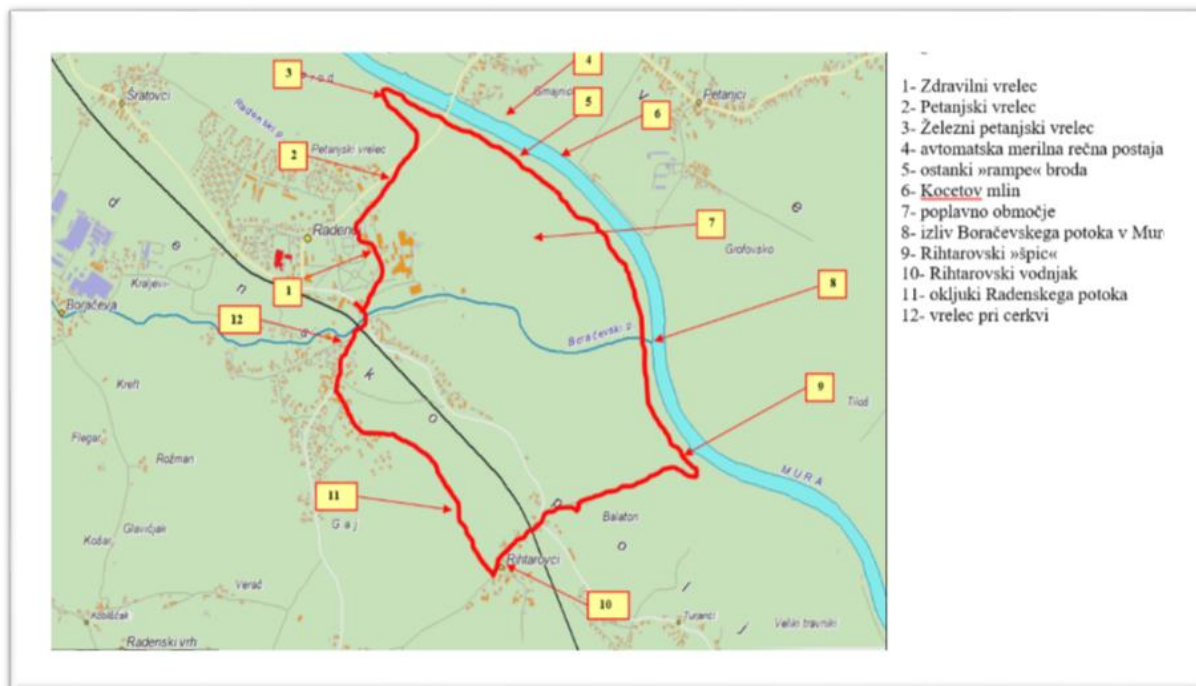
Sprehodimo se tik ob reki Muri. Na njenem levem bregu opazimo avtomatsko merilno rečno postajo in lepo ohranjene ostanke Kocetovega mlina, kjer so v preteklosti mleli zrnje. Na desnem bregu so ostanki »rampe« broda, preden je bil zgrajen most čez reko Muro. Na oddih nas povabi idiličen Rihtarovski »špic«.

Fotografija 9: Rihtarovski špic

(Vir: Milko Zamuda)

Odpravimo se v naselje Rihtarovci do Rihtarovskega vodnjaka, prečkamo Rihtarovski potok, med polji pridemo do gozda, imenovanega radenski Gaj, v katerem so čudoviti okljuki Radenskega potoka. V bližini cerkve sv. Cirila in Metoda v Radencih si ogledamo vrelec mineralne vode. Pot zaključimo na izhodiščni točki. Pohod traja približno 3 ure.

Zemljevid št. 1: Načrtovanje poti po Vodni učni poti

(Avtor zemljevida: Simon Belec)

12.00 – Kosilo, prosti čas

Kosilo je v Dijaškem domu Radenci.

13.00–16.00 – Med vinskimi goricami

Območje Kapelskih goric velja za eno najkvalitetnejših vinogradniških območij v tem delu sveta, vina iz tega območja so cenili že v času Avstro-Ogrske. Za kvalitetno pridelavo vina je zelo pomemben temperaturni obrat, ki se pojavlja na območju Kapelskih goric. Temperaturna inverzija ali temperaturni obrat je pojav, pri katerem temperatura v zračni plasti z višino narašča namesto, da bi padala (v troposferi pada v povprečju za 6,5 °C/km). Ob anticiklonalnem vremenu bi merili temperaturo zraka od šestih zvečer in nato opravili vsake pol ure meritev do 21. ure. Na ta način bi zbrali 8 meritev in te meritve bi opravila ena skupina v Radencih, druga pa na Kapeli (100 m relativne višine). Na podlagi meritev bi poizkušali določiti pojav termalnega pasu (še posebej je ta pojav viden v jesenskem času ob anticiklonalnem oz. jasnem vremenu), ki je zelo pomemben dejavnik pri vinogradništvu, saj so v termalnem pasu ugodnejše temperaturne razmere in se slana velikokrat redkeje pojavlja. Prav tako bi na podlagi podatkov povprečnih temperatur za 30-letno obdobje ob izbranih meteoroloških postajah v Slovenskih goricah skušali dokazati pojav termalnega pasu. Ta oblika dela je primernejša za učence 9.

razredov osnovne šole oziroma za dijake. Učenci bi se v sklopu te aktivnosti odpravili peš na Kapelski Vrh in merili zemeljske temperature na globini 5 cm v vinogradih glede lege vinogradov na smer neba in tako na podlagi temperatur tal ob 14. uri ovrednotili primernost naklona in lege za primernost vinogradov. Ob povratku bi si ogledali tudi cerkev sv. Marije Magdalene in vinsko klet na Kapelskem Vrh.

Izvajalci: učitelj naravoslovja, Nina, Katarina

Fotografija 10: Kapelski Vrh z vinogradi

(Vir: http://www.unique-slovenia.si/files/Image/Slovenia_in_pictures/Kapelski%20vrh-006.jpg)

16.00–18.00 – V domovanju škrate Buble

Udeleženci prisluhnejo legendi o nastanku vrelec mineralne vode v Radencih. Za zgodovinski razvoj Radencev je pomembno leto 1833, ko se je Karl Henn, štajerski Nmec, po končanem študiju medicine odpravil na potovanje iz Gradca v Ljutomer in ga je voznik opozoril na prihod slabega vremena, ki ga je napovedovalo močno šumenje v bližnjem vodnem izviru in mu povedal, da nekaj »bubla« in da čarovnice kuhajo točo (od tod tudi poimenovanje našega škrate Buble, ki jim je zagotovo pomagal). Henn je ugotovil, da gre za izvir mineralne vode, ki se je z močnim pritiskom in pomešana s plinom izlivala na zamočvirjeno zemeljsko površje. Henn je ugotovil, da le-ta vsebuje veliko zdravilnih sestavin in ogljikovega dioksida. Leta 1865 se je Henn, takrat že ugledni zdraviliški zdravnik v Dobrni, odločil, da odkupi zemljišče in sam zajame vrec. Udeleženci se nato peš odpravijo v bližnjo vas Boračevo, kjer si ogledajo proizvodnjo mineralne vode in tamkajšnji strokovnjak jim razloži geološke značilnosti radenskega podzemlja in postopek pridobivanja svetovno znane mineralne vode. Ob vračanju domov se sprehodijo skozi majhen gozdiček Jež, kjer poiščejo zaklad škrate Buble. Le-tega

lahko najdejo ob pomoči aplikacije, ki si jo naložijo na svoj mobilni telefon in na posameznih točkah pravilno odgovorijo na vsa vprašanja, ki jim jih zastavlja. Celotna aktivnost traja tri ure.

Izvajalci: učitelj naravoslovja, učiteljica slovenščine, Iva, Enja

Fotografija 11: Radenska

(Vir: <http://www.delo.si/gospodarstvo/podjetja/radenska-dokončno-v-rokah-kofola.html>)

18.00 – Večerja

19.00 – 21.00 Sikalu ZOO

Udeleženci se peš odpravijo v Boračevo na ogled živalskega vrta SIKALU ZOO. Obisk živalskega vrta pomeni pristen stik z živalmi in naravnim okoljem, ki je ob sodobnem tempu življenja velikokrat zanemarjen. V živalskem vrtu lahko vidimo kamelo, lame, afriške ježevce in še še.... Ogled traja približno uro in pol, celotna aktivnost s pohodom pa okrog 2 uri in pol.

Izvajalci: učitelj naravoslovja, skupina učenk Bubla

Fotografija 12: Sikalu ZOO

(Vir: <http://www.sikaluzoo.si/index.html>)

21.00–23.00 – Ob tabornem ognju, Kapelski tabor

V drugi polovici 19. stoletja je bilo za Slovence zelo pomembno taborsko gibanje, ki je utrdilo narodno zavest Slovencev in tudi v Radencih je potekal eden izmed taborov, t. i. kapelski tabor, čeprav je bil v Radencih. Potekal je 19. junija 1870 na območju, kjer danes stoji hotel Radin. Tabor je vseboval 6 resolucij, v katerih so govorili predvsem o ideji Zedinjene Slovenije in gospodarskih zadevah in med drugim zahtevali tudi železniško progo skozi Radence, ki je Radence povezala s svetom. Učenci spoznajo pomen taborskega gibanja na Slovenskem v 2. polovici 19. stoletja na podlagi dokumentov in časopisov takratnega časa in ovrednotijo pomen tega obdobja za kulturni in gospodarski razvoj Slovencev.

Izvajalci: učitelj zgodovine, učiteljica slovenščine, Katarina, Kaja

Slika 1: Izsek iz časopisa Slovenski gospodar o Kapelskem taboru

(Vir: Slovenski gospodar, 23. junij 1870)

23.00 – Nočni počitek

3. DAN

7.00 – Jutranje prebujanje, telovadba

Udeleženci izvajajo jutranjo telovadbo pod vodstvom učitelja športne vzgoje in dveh učenk iz skupine za pripravo tabora.

8.00 – Zajtrk, prosti čas

9.00 – 12.00 – Gornja Radgona – mesto ob meji

Udeleženci se odpeljejo v Gornjo Radgono s kolesi, ki je od Radencev oddaljena 6 kilometrov in se ustavijo v muzeju v Špitalu, kjer je na ogled stalna zbirka o zgodovinskem razvoju bližnje okolice. V Gornji Radgoni ob Špitalu si ogledajo alejo velikanov (kipi pomembnih mož)

Gornja Radgona je imela pomembno vlogo v slovenski osamosvojitveni vojni in še posebej ta tematika je pri ogledu Gornje Radgone poudarjena. Učenci nadaljujejo pot čez most in prispejo v Avstrijo, nato se odpeljejo proti nekdanjemu mejnemu prehodu v Gederovcih (pomembna točka osamosvojitvene vojne). Med potjo po avstrijski strani opazujejo napise na tablah trgovin, kjer se pojavlja veliko slovenskih priimkov, kot posledica državne meje po koncu prve svetovne vojne. V Gederovcih se obrnejo proti Radencem in tam zaključijo pot. Aktivnost traja približno tri ure.

Izvajalci: učitelj športa, učitelj zgodovine, skupina Bubla

Fotografija 13: Špital

(Vir:

http://kraji.eu/PICTURES/podravsko_pomurska/gornja_radgona_z_okolico/gornja_radgona/cerkev_sv_petra_z_okolico/IMG_5995_gornja_radgona_muzej_stari_spital_big.jpg)

12.00–13.00 – Kosilo, prosti čas

13.00–16.00 – Mrtvice, polne življenja

Udeleženci se odpravijo v bližino reke Mure, kjer si ogledajo eno izmed mrtvic. Seznanijo se z nastankom mrtvice, kot okljuje reke Mure in nato z značilnimi rastlinskimi in živalskimi vrstami ob in v mrtvicah. Ob poti si ogledajo pedološki profil prsti, ki nastaja na produ. Pot ob Muri nadaljujejo do Ribiškega doma v Hrastje Moti, kjer jim strokovnjak ribič predstavi ribji živelj v porečju Mure. Nato se učenci odpravijo h gramoznici in eno uro preživijo ob lovljenju in prepoznavanju rib, ki jih na koncu izpustijo.

16.00–18.00 Obisk spominske hiše Kajetana Koviča v Hrastje Moti

V Hrastje-Moti se nahaja spominska hiša Kajetana Koviča, v kateri je svoje otroštvo preživel Kajetan Kovič, avtor legendarnega Mačka Murija in Pikija Jakoba, po katerem se imenuje naša šola.

Izvajalci: učitelj naravoslovja, učitelj športa, učiteljica slovenščine, Kaja, Enja, Nina

Fotografija 14: Spominska hiša Kajetana Koviča Radenci

(Vir:

http://3.bp.blogspot.com/_iRC5kypj3Y8/TMqSpnbISBI/AAAAAAAAAsM/VIso6votly8/s1600/IMG_1834%5B1%5D.jpg)

18.00 – Večerja

19.00–23.00 – Zaključek in odhod

Zaključek tabora in odhod, v primeru doplačila možnost spanja v dijaškem domu in odhod zjutraj ob 8. uri.

3 TRŽENJE PREDSTAVLJENEGA TURISTIČNEGA PROIZVODA

objava vabila v Radenskem glasniku	Vabilo bomo objavili v Radenskem glasniku, podrobneje bomo predstavili program ter namen samega turističnega proizvoda.
objava na spletu	Oglaševanje turističnega proizvoda pot na spletnih straneh: OŠ Kajetana Koviča Radenci, na Facebook strani pod imenom »Kje si škrat Bubla?« na spletnih portalih, kot so Pomurje (http://www.pomurje.si/), Sobotainfo (http://sobotainfo.com/), Pomurec (http://www.pomurec.com/)
Razpošiljanje vabila osnovnim šolam na našem področju in osnovni šoli v Bad Radkersburgu in Murecku	Vabila bomo poslali osnovnim šolam in šolam v Avstriji, ki so ob meji s Slovenijo

4 FINANČNA SREDSTVA

Cena tabora, vključno z vsemi vstopninami, znaša 120 evrov.

Vsebina	Cena
Polni penzion na osebo v dijaškem domu Radenci z malico in hrenovkami	60 evrov
Rafting, kopanje, sikaluzoo, Špital	20 evrov
Pečene ribe na murski način	3 evre
Avtobusni prevoz	7 evrov
Spominska hiša, vinska klet, cerkev, razstava Radenci skozi čas, podjetje Radenska	0 evrov
Učitelji zgodovine, športa, slovenščine, naravoslovja	0 evrov
Tekoči stroški/nerazporejeno	30 evrov

5 ZAKLJUČEK

Preden smo začele aktivno raziskovati turizem v Radencih, si nismo predstavljale, da naš kraj in njegova okolica ponuja več kot dovolj zanimivih in dinamičnih stvari, s katerimi se lahko predstavimo svojim vrstnikom. Ker smo mlade, smo se odločile, da pripravimo pester tridnevni tabor za mlade, ki bo pritegnil tiste, ki imajo radi naravo, zgodovino in športne aktivnosti. Verjetno bi bila organizacija takšnega tabora velik zalogaj, a verjamemo, da bi nam s pomočjo učiteljev ta projekt uspel. Prepričane smo, da bi bil tabor, če bi zaživel v resnici, odlično obiskan. Mladi so tisti, ki bodo širili navdušenje nad našo pokrajino naprej in zagotovo se bodo v naše kraje vračali s starši, sorodniki – to pa je tudi naš osnovni namen.

6 LITERATURA IN VIRI

Fujs Metka, Radenci in Radenska v zgodovini, v: Časopis poslovne skupine Sava, 5 (2004).

Kovačič Franc, Ljutomer. Zgodovina trga in sreza, Zgodovinsko društvo, Maribor 1926.

Kovič Kajetan, Zgodba o Radenski, Radenska, Radenci 2001.

Rajšp Vinko, Glavni podatki o posameznih taborih, v: Taborsko gibanje na Slovenskem, Ljubljana, Ljutomer 1981.

Spletni viri:

- <https://www.dnevnik.si/1042727820>
- <http://www.ztsradenci.si/>
- <http://www.turisticnodrustvo-radenci.si/index.html>
- http://mojkraj.info/images/phocagallery/Park%20Radenci/thumbs/phoca_thumb_1_Park%20Radenci%209.JPG
- http://opcina-domasinec.hr/wp/wp-content/Cimy_Header_Images/0/DSC03695.jpg
- <http://lendavainfo.com/36-maraton-treh-src-v-pricakovanju-rekordne-udelezbe-na-novi-progi-preko-dveh-drzav/>
- www.os-radenci.si
- <http://lnadan.si/ponudba/Potovanja/7342/gremo-se-kopat-minus-50-odst-na-celodnevno-vstopnico-za-kopanje-v-zdraviliscu-radenci-ponudba-vsebuje-celodnevno-odraslo-vstopnico-za-kopanje-v-vodnem?isPreview=False>
- http://www.unique-slovenia.si/files/Image/Slovenia_in_pictures/Kapelski%20vrh-006.jpg
- <http://www.delo.si/gospodarstvo/podjetja/radenska-dokoncno-v-rokah-kofola.html7>
- http://kraji.eu/PICTURES/podravsko_pomurska/gornja_radgona_z_okolico/gornja_radgona/cerkev_sv_petra_z_okolico/IMG_5995_gornja_radgona_muzej_stari_spital_bigg.jpg
- http://www.s-sgtr.ms.edus.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=42&type_informacij=1

NAČRT PREDSTAVITVE NA TURISTIČNI TRŽNICI

Na turistični tržnici se bomo predstavili z maskoto škratom Bublo, ki bo obiskovalcem zastavljal uganke, rebuse, vprašanja, ki se bodo navezovala na poznavanje našega kraja. Obiskovalcem bomo delili spominke in promocijski material za obisk našega kraja oziroma tabora. Predstavili se bomo s pesmijo.